

สืบสานประเพณี ทานห่อหิงไฟพระเจ้า

สืบสานประเพณี ทานห่อหิงไฟพระเจ้า

ประเพณีทานห่อหิงไฟพระเจ้า

คำว่า “ห่อ” เป็นภาษาล้านนา หมายถึง ฟืน ส่วนคำว่า “หิง” หมายถึง การผิงไฟ และคำว่า “พระเจ้า” หมายถึง องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประเพณีทานห่อหิงไฟพระเจ้า มีการปฏิบัติสืบเนื่องกันมาอย่างแพร่หลายทั่วไปในล้านนา แต่ปัจจุบันเหลืออยู่เพียงไม่กี่แห่ง ส่วนมากจะเป็นวัดที่อยู่แถบชนบทห่างไกล และสามารถเสาะหาฟืนได้ง่าย

ประเพณีทานห่อหิงไฟพระเจ้า การนำเอาฟืนมาเผา เพื่อให้พระพุทธรเจ้าได้ผิงไฟ จัดขึ้นในช่วงเดือน ๔ เหนือ หรือเดือนธันวาคมถึงมกราคม ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำของเดือน เป็นช่วงที่มีอากาศหนาวเย็น ชาวล้านนามีความเชื่อว่า พระพุทธรเจ้าหรือพระพุทธรูปในวิหารก็รู้สึกถึงความหนาวเย็นเช่นเดียวกับคนเรา จึงร่วมกันหาไม้ฟืนมาจุดเผาไฟผิงให้เกิดความอบอุ่น ประเพณีนี้เป็นประเพณีที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับบริบททางสภาพแวดล้อม เนื่องจากในดินแดนล้านนาเป็นพื้นที่ที่มีความหนาวเย็นมาก รวมทั้งมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ต้นไม้ขึ้นหนาแน่น และมีความชื้นสูง การผิงไฟนอกจากจะให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายแล้ว ยังขับไล่ความชื้นในอากาศที่เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย (มณี พยอมยงค์, ๒๕๓๐, หน้า ๗๙)

ประเพณีนี้มักจะทำควบคู่ไปกับประเพณี “ทานข้าวล้นบาตร” เพื่อบูชาแม่โพสพ และทานข้าวใหม่ให้แก่วัด บางแห่งก็เรียกรวมว่าเป็นประเพณี “ทานข้าวใหม่-หิงไฟพระเจ้า”